

DOLOŽKA PREDNOSTI
medzinárodnej zmluvy pred zákonmi
(čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky)

1. Gestor zmluvy: Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky

2. Názov zmluvy: Dohoda o spoločnom leteckom priestore medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (podpísaná 12. októbra 2021 v Kyjeve)

3. Účel a predmet zmluvy a jeho úprava v právnom poriadku Slovenskej republiky:

Účelom Dohody o spoločnom leteckom priestore medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (ďalej len „dohoda“) je vytvorenie spoločného leteckého priestoru medzi Európskou úniou a Ukrajinou, ktorý sa opiera najmä o rovnaké pravidlá v oblastiach bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany, manažmentu letovej prevádzky, životného prostredia, ochrany spotrebiteľa, počítačových rezervačných systémov, ako aj o rovnaké pravidlá vzhľadom na sociálne aspekty. Zároveň sa medzi zmluvnými stranami vytvorí jednotný trh leteckej dopravy s voľným tokom investícií a predpoklady pre to, aby leteckí dopravcovia Európskej únie a Ukrajiny mohli poskytovať letecké dopravné služby bez obmedzenia.

Základné princípy dohody:

- a) spoločný letecký priestor bude založený na voľnom prístupe k trhu leteckej dopravy a na rovnakých podmienkach hospodárskej súťaže
- b) zrušenie všetkých jednostranných administratívnych, technických alebo iných opatrení, ktoré by mohli predstavovať nepriame obmedzenie a mať diskriminačné účinky na poskytovanie služieb leteckej dopravy
- c) je zakázaná akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti
- d) každá zmluvná strana uzná za platné osvedčenia o letovej spôsobilosti, osvedčenia o spôsobilosti a licencie vydané alebo potvrdené druhou zmluvnou stranou, a ktoré sú stále platné, za predpokladu, že požiadavky na takéto osvedčenia alebo licencie sú aspoň rovnocenné minimálnym normám, ktoré môžu byť stanovené podľa dohovoru
- e) zmluvné strany spolupracujú s cieľom dosiahnuť zblížovanie systémov osvedčovania v oblasti letovej spôsobilosti a jej zachovania
- f) každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa na jej území prijali účinné opatrenia na ochranu civilného letectva pred činmi nezákonného zasahovania
- g) zmluvné strany spolupracujú v oblasti zabezpečenia ochrany práv spotrebiteľov vyplývajúcich z tejto dohody
- h) bezplatný prístup počítačových rezervačných systémov jednej zmluvnej strany na trh druhej zmluvnej strany
- i) vzájomné uznávanie regulačných rozhodnutí týkajúcich sa spôsobilosti leteckého dopravcu a štátnej príslušnosti
- j) lietadlá prevádzkované v rámci medzinárodnej leteckej dopravy leteckými dopravcami druhej zmluvnej strany, ich štandardné vybavenie, palivo, mazivá, spotrebné technické zásoby, pozemné zariadenie, náhradné diely, zásoby lietadla a ďalšie položky určené na využívanie alebo využívané výhradne v súvislosti s prevádzkou alebo údržbou lietadiel používaných v medzinárodnej leteckej doprave sú na základe reciprocity podľa jej príslušných uplatniteľných právnych predpisov oslobodené od všetkých dovozných

obmedzení, daní z majetku, kapitálových poplatkov, colných poplatkov, spotrebných daní a podobných poplatkov a odvodov

k) počas prvého prechodného obdobia sa leteckým dopravcom Európskej únie a leteckým dopravcom s licenciou vydanou Ukrajinou umožní vykonávať neobmedzené prepravné práva medzi akýmkoľvek miestom v Európskej únii a akýmkoľvek miestom na Ukrajine;

l) po skončení dvoch prechodných období sa leteckým dopravcom Európskej únie okrem iného umožní vykonávať neobmedzené prepravné práva medzi miestami na Ukrajine bez ohľadu na to, či takéto služby leteckej dopravy začínajú alebo končia v rámci EÚ.

Oblasti vzťahov, ktoré upravuje dohoda, analogicky upravené v právnom poriadku SR:

- vykonávanie leteckej dopravy zahraničnými leteckými dopravcami (zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov);
- clá a dane (zákon č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov);
- ochrana hospodárskej súťaže (zákon č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
- práva cestujúcich (zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov);
- tvorba cien (zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách).

4. Priama úprava práv alebo povinností fyzických osôb alebo právnických osôb: Článok 4 (Nediskriminácia), Článok 8 (Bezpečnostná ochrana letectva), Článok 11 (Ochrana spotrebiteľa), Článok 19 (Zamietnutie, zrušenie, pozastavenie alebo obmedzenie prevádzkového oprávnenia alebo technického povolenia), Článok 22 (Obchodné príležitosti), Článok 23 (Clá a dane), Článok 25 (Tvorba cien), Príloha II.

5. Úprava predmetu medzinárodnej zmluvy v práve EÚ:

V primárnom práve EÚ je daná problematika upravená v 3. časti Hlave VI (Doprava) článok 100 ods. 2 v spojení s článkom 218 ods. 5 a 7 a článkom 218 ods. 8 prvým pododsekom Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V sekundárnom práve EÚ je daná problematika upravená rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/1897 z 28. júna 2021 o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Dohody o spoločnom leteckom priestore medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 387, 3.11.2021).

Zhoda s právom EÚ: úplná

6. Kategória zmluvy podľa čl. 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (vyžaduje pred ratifikáciou súhlas Národnej rady Slovenskej republiky):

Dohoda je mnohostrannou medzinárodnou zmluvou prezidentskej povahy podľa článku 7 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá priamo zakladá práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, a preto podlieha pred jej ratifikáciou súhlasu Národnej rady Slovenskej republiky.

7. Kategória zmluvy podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (má prednosť pred zákonmi):

Dohoda je mnohostrannou medzinárodnou zmluvou prezidentskej povahy podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, ktorá priamo zakladá práva alebo povinnosti fyzických

osôb alebo právnických osôb a ktorá po ratifikácii a vyhlásení spôsobom ustanoveným zákonom, má prednosť pred zákonmi.

8. Vplyvy prijatia medzinárodnej zmluvy, ktorá má prednosť pred zákonmi, na právny poriadok Slovenskej republiky:

Na vykonávanie mnohostrannej medzinárodnej dohody nie je potrebné zrušiť, meniť ani prijať žiadny vnútroštátny právny predpis.